

Kontrollutvalget i Karasjok kommune
Kárášjoga gielda dárkkistanlávdegoddi

Møte nr. 3/2015
28. september 2015

Arkivkode
4/1 04
Journalnr.
2015/14046-4

S A K S F R E M L E G G

Sak 19/2015

KONTROLLUTVALGETS GRANSKNING AV BRUKEN AV «UTØYA-MIDLENE» I KARASJOK KOMMUNE

Saksbehandler: Jan Henning Fosshaug

1. Saksgang

- a. Rådmann lager rapport om bruken av Utøyamidlene, datert 20.11.14
- b. Kommunestyret vedtok på møte 11.12.14 under sak 14/51 å oversende saken til kontrollutvalget
- c. Kontrollutvalget mottar bestillingen fra rådmannen den 26.01.15
- d. Kontrollutvalgets leder og sekretariatet bestiller tilbud fra revisjon den 28.01.15
- e. Sekretariatet mottar den 16.02.15 notatet fra revisjonen
- f. Notatet blir gjennomgått av leder i samråd med sekretariatet den 20.02
- g. Innkalling til møtet blir sendt den 23.02.15
- h. Saksdokumenter til innkallingen oversendes pr. epost den 5.3.15
- i. Notat fra leder oversendes sekretariatet den 5.03.15
- j. Kontrollutvalget behandlet saken i møte 11.03.15
- k. Anbudsdokumenter utarbeides av arbeidsgruppa den 13.03.15 og sendes ut 18.03.15
- l. Møte i arbeidsgruppa – anskaffelsesprotokoll underskrives
- m. KPMG starter sitt arbeid og ber om dokumenter fra KK den 22.04.15
- n. Avtale med Familivernkontoret i Karasjok den 27.04.15
- o. KPMG starter intervjuene med ressursgruppa den 2.06.15
- p. Samling med ungdommene i Jergul 13.06.15

- q. KMPG oversender sin rapport den 30.06.15
- r. Arbeidsgruppa ferdigstiller sin rapport 3.9.15
- s. Innkalling til møte i Kontrollutvalget sendes ut 14.9.15 med møtedato 28.09.15
- t. Arbeidsgruppas informasjonsmøte med Kontrollutvalget 15.09.15

2. Dokumenter

- a. Karasjok kommune – Helsemessig og psykososial oppfølging av rammede etter 22.07.11 (udatert)
- b. Karasjok kommune – saksfremlegg kommunestyret sak 14/51 datert 11.12.14
- c. Åpent brev til Karasjok kommune journalført 27.11.14
- d. Karasjok skole og Utøya saken, datert 13.12.14
- e. Karasjok kommune – rapport fra rådmannen om oppfølging etter 22.07.11, datert 20.11.14
- f. Karasjok kommune – oversendelse sak til kontrollutvalget datert 26.01.15
- g. Karasjok kommune – svar til åpent brev fra pårørende gruppa, datert 19.02.15
- h. Karasjok kommune – referat fram møte med foresatte 18.02.15, datert 19.02.15
- i. Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS – notat datert 03.02.15
- j. Arbeidsnotat fra leder i kontrollutvalget, datert 05.03.15
- k. Anskaffelsesprotokoll datert 20.04.15
- l. KPMG Rapport datert 30.06.15
- m. Kontrollutvalgets arbeidsgruppe rapport datert 03.09.15

Saksopplysninger:

Bakgrunn:

Karasjok kommune ble berørt av tragedien etter 22. juli 2011, hvor 12 ungdommer med sine familier ble direkte berørt. Kommunen har mottatt vel 2,5 millioner kroner i skjønnsmidler fra Fylkesmannen over tre år til psykososial oppfølging av berørte etter tragedien.

Bruken av disse midlene har i ettertid vært tema for diskusjon på ulike arenaer, og var blant annet tema i programmet Brennpunkt på NRK i november 2014.

Rådmannen har etter dette avlagt «Rapport - oppfølging etter 22.07.2011» om bruken av skjønnsmidlene. Pårørende har i åpent brev til Karasjok kommune stilt seg sterkt betvilende til innholdet i denne rapporten.

Kommunestyret behandlet rådmannens rapport i møte den 11.12.14 (sak 14/51) og fattet følgende vedtak:

1. Kommunestyret sender rapporten fra rådmann ”Rapport – oppfølging etter 22.07.2011” til kontrollutvalget for å granske hvordan skjønnsmidlene fra Fylkesmannen er blitt disponert, og hvor det har sviktet i kommunens system i forhold til oppfølging.

Kommunestyret ber om at brev fra de pårørende sendt til rådmann 26.11.2014 tas med i arbeidet til kontrollutvalget, og at de gjør en vurdering om andre uhildede instans skal involveres i arbeidet.

2. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget tilknytter dette i deres forvaltningsrevisjonsprosjekt "Økonomistyring" i Karasjok kommune.
3. Kommunestyret ber rådmannen følge opp ungdom og deres pårørende slik at de får tilrettelagte og likeverdige tjenester i samråd med ungdommene og deres behov.

Kommunestyrets bestilling jfr. pkt. 1 og pkt. 2 i vedtak i sak 14/51 «Rapport etter 22.07.2011», ble oversendt kontrollutvalget med vedlegg den 26.1.2015.

Kommunestyrets vedtak pkt. 1 og 2:

1. Kommunestyret sender rapporten fra rådmann "Rapport – oppfølging etter 22.07.2011" til kontrollutvalget for å granske hvordan skjønnsmidlene fra Fylkesmannen er blitt disponert, og hvor det har sviktet i kommunens system i forhold til oppfølging.

Kommunestyret ber om at brev fra de pårørende sendt til rådmann 26.11.2014 tas med i arbeidet til kontrollutvalget, og at de gjør en vurdering om andre uhildede instans skal involveres i arbeidet.

2. Kommunestyret ber om at kontrollutvalget tilknytter dette i deres forvaltningsrevisjonsprosjekt "Økonomistyring" i Karasjok kommune.

Finansiering:

Kommunestyret vedtok i sak 14/60 «Budsjett 2015 – Økonomiplan 2015-2018» under pkt. 26 følgende:

«Det avsettes kr 400 000 til Kontrollutvalget som økning til deres rammer. Startbevilgning til gransking i henhold til vedtak i sak 14/51. Inndekning fra post kulturnæringer.»

Kontrollutvalgets behandling av kommunestyrets bestilling:

Kontrollutvalget behandlet kommunestyrets bestilling i møte den 11.3.15 i sak 4/2015, hvor kommunestyrets bestilling ble tolket og design for videre oppfølging ble vedtatt enstemmig som følger:

«Kontrollutvalget viser til kommunestyrets bestilling i sak 14/51, hvor kontrollutvalget blir bedt om å foreta en gransking av hvordan de mottatte skjønnsmidlene fra Fylkesmannen etter Utøya tragedien er blitt disponert, og hvor det har sviktet i kommunens system i forhold til oppfølging.

Det vises videre til at kommunestyret i sak 14/60 har bevilget kr. 400 000,- til startfinansiering av prosjektet.

Kontrollutvalget har vurdert kommunestyrets vedtak om at granskingen skal tilknyttes forvaltningsprosjekt om økonomistyring, men har etter opplysninger fra revisjon vurdert at disse prosjektene vanskelig lar seg forene uten uheldige konsekvenser.

Kontrollutvalget vil følge opp kommunestyrets øvrige bestilling gjennom et selvstendig granskingsprosjekt for å finne svar på følgende spørsmål:

Hvordan har Karasjok kommune forvaltet og disponert de tildelte skjønnsmidler til å dekke ekstraordinære utgifter til psykososial oppfølging av ungdommene fra Karasjok kommune som ble rammet på Utøya og deres pårørende?

a) Er skjønnsmidlene forvaltet i tråd med de gitte kriterier?

b) Er skjønnsmidlene brukt i tråd med de gitte kriterier?

c) Hvordan sammenfaller de funn som er gjort under bokstavene a) og b) med rådmannens «Rapport – oppfølging etter 22.07.2011» og med brev fra de pårørende sendt til rådmannen 26.11.2014?

d) Hvor har det eventuelt sviktet i Karasjok kommune?

2.

Granskingen gjennomføres iht. arbeidsnotat (design) fra leder datert 6.3.15

Oppgaven inndeles i følgende sekvenser:

	<i>Oppgave</i>	<i>Ansvarlig</i>
1	<i>Ungdommenes og foresattes opplevelse</i>	<i>Eksternt engasjert psykolog</i>
2	<i>Regnskapsanalyse</i>	<i>Revisjon</i>
3	<i>Involverte medarbeidernes fortelling</i>	<i>Revisjon</i>

Pkt 2 og 3 gjennomføres iht revisjonens retningslinjer jfr deres notat av 3.2.15

3.

Arbeidet ledes av en prosjektgruppe bestående av leder Ingvald Laiti, Tore-Jan Gjerpe og representant for ungdommene og de berørte.

Gruppen sammenstiller materialet fra psykolog og revisjonen og utarbeider rapport som legges til behandling i kontrollutvalget i møtet i juni 2015.

4.

Leder i kontrollutvalg gis fullmakt til å forhandle avtale med revisjon og ekstern psykolog innenfor den økonomiske rammen kommunestyret har vedtatt.»

Arbeidsgruppa har nå ferdigstilt sitt arbeid og levert vedlagt rapport «Kontrollutvalgets granskning av bruken av Utøya midlene i Karasjok» datert 3.9.15 til behandling i kontrollutvalget før denne oversendes kommunestyret.

Det vises til den vedlagte rapporten med vedlegg for nærmere oversikt og detaljer.

Tilknyttet hovedrapporten er det utarbeidet en delrapport av revisjonsselskapet KPMG *Evaluering – Bruk av Utøya midler*, datert 30.6.15 (Vedlagt). Delrapporten er todelt hvor konklusjonene bygger henholdsvis på regnskapsanalyse av kommunens bruk av Utøya midlene, og på intervju med medlemmer av kommunens kriseteam, kriseleder, nåværende rådmann og økonomisjef. Konklusjonene fra delrapporten er innarbeidet i arbeidsgruppas rapport.

Sekretariatet har i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 20 et selvstendig ansvar for å påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet.

Etter sekretariatets vurdering er arbeidsgruppas rapport med delrapport fra revisjonsselskapet KPMG gjennomført i tråd med kommunestyrets bestilling i sak 14/51 med kontrollutvalgets tolkning av mandat og oppdragets design vedtatt i kontrollutvalgets møte den 11.3.15 i sak 4/2015.

I denne rapporten er begrepet *granskning* benyttet. Sekretariatet fra sin side finner grunn til å bemerke at begrepet kan mistolkes, og det er derfor etter sekretariatets syn svært viktig å presisere at ordet *granskning* her må betraktes ut fra den allmenne betydning av begrepet, dvs. synonymt med begrepet *undersøkelse*. Dette da undersøkelsen her dreier seg om forhold på systemnivå, og ikke om enkeltpersoner som sådan.

Sekretariatet viser i denne sammenheng til Kommunal og Arbeidsdepartementets veileder Kontrollutvalgsboken henholdsvis s.58 og s.59 hvor det bl.a. står at:

s.58

«begrepet granskning blir brukt om en rekke forhold som kontrollutvalget blir bedt om å undersøke. Begrepet blir brukt for å understreke at en ønsker å komme «helt til bunns» i en sak.

Granskning blir gjerne forklart som en utredning hvor formålet er å avklare faktiske forhold og analysere årsaker, herunder om det er begått feil av en eller flere enkeltpersoner.

En granskning er en undersøkelsesform som kontrollutvalg kan iverksette i ekstraordinære situasjoner, som for eksempel i forbindelse med mistanke om korrupsjon, trakassering og andre alvorlige forhold.»

s.59

«Undersøkelse av systemsvikt vil være en viktig del både i en forvaltningsrevisjon og i en granskning. Men dersom det er mistanke om at svikten dreier seg om personlig ansvar, knyttet til en person eller en mindre personkrets, taler dette for å gjennomføre en granskning (...).»

Sekretariatet vil påpeke viktigheten av at hensynet til personvern er forsvarlig ivaretatt i undersøkelser av denne art, uavhengig av benyttet undersøkelsesform. Dette særlig med tanke på at det her er foretatt intervjuer av privatpersoner. Så langt sekretariatet kan se er dette ivaretatt i rapporten ved anonymisering av de respektive respondenter. I tillegg fremgår det av rapporten Kap. 7 s. 13 at referater fra intervju med enkeltpersoner vil være unndratt offentlighet og makulert ved fremleggelse av rapporten.

I henhold til kommuneloven § 77 nr. 6, siste punktum skal administrasjonssjefen (rådmannen) før en sak rapporteres til kommunestyret få seg forelagt denne til uttalelse. Rapporten er sendt til rådmannen til uttalelse fra arbeidsgruppas leder Ingvald Laiti den 14.9.15. Det foreligger pr. dato ikke kommentarer fra rådmannen, og det forutsettes at eventuelt svar fra rådmannen

legges frem for kontrollutvalget ved behandling av saken i møtet den 28.9.2015 og vedlegges rapporten.

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget viser til kommunestyrets bestilling i sak 14/51, kontrollutvalgets vedtak i sak 4/2015 og foreliggende rapport fra arbeidsgruppa *Kontrollutvalgets granskning av bruken av Utøya midlene i Karasjok* med delrapport fra revisjonsselskapet KPMG *Evaluering – Bruk av Utøya midler*.

Kontrollutvalget slutter seg til rapporten med de konklusjoner som der fremkommer og oversender denne til kommunestyret for videre behandling.

Kontrollutvalget anser med dette å ha slutført sitt oppdrag i henhold til kommunestyrets bestilling i sak 14/51, men finner det naturlig å foreta en oppfølging på et senere tidspunkt avhengig av kommunestyrets behandling av rapporten.